

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

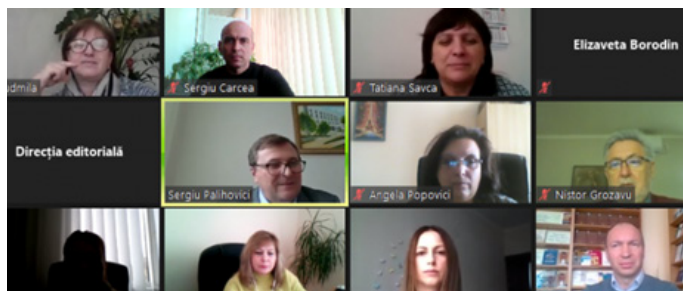
SUPPLEMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

În condițiile pandemiei globale de COVID-19 și a măsurilor de izolare a contactului social sistemul de învățământ a fost canalizat, practic, spre mediul online, instruirea cu ajutorul tehnologiilor informaționale și a internetului. În acest context, Biblioteca Academiei de Administrare Publică întreprinde toate măsurile pentru a face față noilor provocări pe care le presupune tranziția de la sistemele tradiționale de educație, la cele de tip nou.

Biblioteca AAP a reformatat nu numai modul în care beneficiarii utilizează conținutul, ci și modul în care aceștia interacționează cu spațiul fizic și cel digital al bibliotecii.

Acțiuni considerabile în această direcție au fost realizate prin activitățile desfășurate în contextul proiectului „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin dez-

Instrumentele și resursele Bibliotecii Academiei în procesul de instruire online



voltarea personalului de bibliotecă și reformarea bibliotecilor”. Aceste activități au contribuit la îmbunătățirea competențelor și abilităților personalului de bibliotecă și sporirea performanței, relevanței, accesibilității serviciilor de informare și documentare în conformitate cu cele mai bune practici la nivel internațional, cu nevoile de instruire a bibliotecarilor în era informațională. În direcția dezvoltării infrastructurii tehnologiilor informaționale din cadrul bibliotecii s-a realizat: achiziția de echipament

tehnic (servere, calculatoare desktop, laptop-uri, tablete, echipament de rețea, periferice, proiectoare, table interactive etc.), crearea Sălii Multimedia, instalarea unui nou Sistem Integrat de Management al Bibliotecii (Koha ILS), a Serviciului EBSCO-host, instalarea sistemului de management al Repozitoriului Instituțional al Academiei de Administrare Publică (DSpace), actualizarea Sistemului de Management al Conținutului web (Drupal), configurarea, adaptarea și inițierea lucrului de conținut

din aceste sisteme, organizarea de training-uri și mese rotunde privind instruirea beneficiarilor etc.

Prin crearea sistemelor informaționale cu interfață web ce oferă acces la resurse științifice digitale și prestarea de servicii la distanță de către Bibliotecă, Academia de Administrare Publică se alătură instituțiilor de profil din țară și de peste hotare ce dețin arhive instituționalizate, platforme și instrumente de lucru online și promovează pe larg conceptul de e-Learning, conservarea documentelor instituționale și principiile accesului deschis la resursele științifice în mediul web.

Igor NEAGA,
șef-interimar,
Direcția informare și
documentare/
Biblioteca, AAP

ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

invită reprezentanții mediului academic, ai administrației publice, experți în domeniu pentru a participa la Conferința științifico-practică internațională

„TEORIA ȘI PRACTICA ADMINISTRĂRII PUBLICE (TPAP - 2021)”

Conferința își va desfășura lucrările pe 21 mai 2021, în format online, în cadrul a cinci ateliere de lucru.

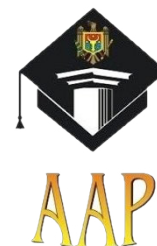
1. Modernizarea administrației publice în contextul integrării europene.
2. Probleme actuale ale științei politice și parcursul european al Republicii Moldova.
3. Aspecte teoretico-practice privind edificarea statului de drept și modernizarea administrației publice.
4. Tendințe ale managementului public în contextul creării unui sistem administrativ bazat pe cunoaștere.
5. Dezvoltarea profesională a personalului: teorie și practică.

Limbile de lucru ale conferinței: română, rusă, engleză.

Termenul de prezentare a informației și materialelor: până la 23 aprilie 2021.

Vor fi publicate materialele cu un volum de până la 8 pagini standard (până la 14.400 semne fără intervale).

Tel. de contact: (+373 22) 72-11-88; (+373 22) 28-40-84; fax.: (+373 22) 28-48-71.



Prezentăm subdiviziunile Academiei

Direcția planificare și evidență contabilă

Direcția planificare și evidență contabilă este o subdiviziune structurală a Academiei de Administrare Publică, responsabilă de menținerea și consolidarea managementului financiar și bugetar al instituției.

Pe parcursul celor 28 de ani de activitate ai Academiei, Direcția a fost supusă mai multor reorganizări. Inițial, evidența contabilă era ținută de către Secția evidență contabilă și planificare din cadrul Direcției gospodărie. În anul 2010, urmare a modificării structurii Academiei (Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 518 – V din 26 august 2010), subdiviziunea respectivă a devenit Direcție, subordonată direct rectorului. În calitate de șef al Direcției Planificare și evidență contabilă din 2009 până în prezent este Elena Andronovici.

Activitatea de bază a Direcției o constituie organizarea și evidența contabilă a imobilizărilor corporale și necorporale reflectate în expresie naturală și bănească, bunurilor cu potențial economic, mijloacelor bănești, cheltuielilor, veniturilor și rezultatelor obținute.

Începând cu 01 ianuarie 2013, conform Hotărârii Guvernului nr. 983 din 22 decembrie 2012, Academia de Administrare Publică activează în condiții de autonomie financiară, astfel trecând de la evidența contabilă bugetară la cea financiară, aferentă Standardelor Naționale de Contabilitate. Respectiv, la organizarea contabilității patrimoniului Academiei de Administrare Publică se ține cont de actele legislative și normative în vigoare ale Republicii Moldova și anume, Legea Contabilității nr. 287 din 15.12.2017, Standardele Naționale de Contabilitate, Statutul Academiei, Regulamentul de ordine internă,

precum și Regulamentul Direcției.

Totodată, întru executarea prevederilor articolului 18 alineatul (3) al Legii contabilității nr.287 din 15.12.2017 și Standardului Național de Contabilitate „Politici contabile, modificările estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare” anual se aprobă politici contabile prin ordinul Rectorului, cu indicarea principalelor tipuri de activități desfășurate de Instituție, responsabilitățile pentru organizarea și ținerea contabilității, modul de contabilizare a faptelor economice, precum și modul de întocmire a documentelor primare.

Activitatea de bază a Direcției se caracterizează prin următoarele obiective:

- prognozarea și elaborarea proiectului bugetului Academiei;

- distribuirea și redistribuirea alocațiilor bugetare, efectuarea modificărilor în planurile de finanțare în limita alocațiilor aprobate;

- controlul preventiv asupra întocmirii corecte și la timp a documentelor și legalității operațiunilor economice efectuate;

- analiza executării devizelor de cheltuieli bugetare și extrabugetare, întocmirea notei informative;

- organizarea evidenței contabile a executării devizului de cheltuieli și a sistemului de raportare conform normelor stabilite și clasificărilor bugetare aprobate cu respectarea metodologiei contabilității;

- asigurarea evidenței mijloacelor extrabugetare;

- întocmirea rapoartelor financiare trimestriale și anuale în corespundere cu legislația în vigoare;

- întocmirea corectă a dărilor de seamă și prezentarea acestora în termenele stabilite organelor corespunzătoare.



- controlul analizei efectuate asupra executării bugetului instituției.

Pentru ași atinge obiectivele propuse Direcția are nevoie de un colectiv competent și bine informat. Astfel, Direcția întrunește 4 specialiști în domeniu:

- Elena ANDRONOVICI, șef al Direcției;

- Mariana GRIȚCO, contabil principal;

- Natalia GALAFTON, contabil principal;

- Tatiana UNGUREANU, contabil principal.

Veniturile Academiei sunt constituite atât din surse bugetare cât și din surse proprii, ceea ce permite ca instituția să aibă o activitate destul de eficientă.

Din sursele bugetare la Academie sunt finanțate următoarele programe și subprograme:

1. Programul 88/10 „Învățământ superior”

- a. 00207 Studii superioare de doctorat;

- b. 00206 Educație superioară de masterat;

- c. 00204 Întreținerea căminelor;

- d. 00060 Consiliul de dezvoltare strategică instituțională.

2. Programul 88/12 „Perfecționarea cadrelor”

- a. 00212 – Cursuri de perfecționare.

Veniturile din surse proprii sunt obținute atât din activitatea de bază cât și alte activități.

Veniturile obținute au permis modernizarea blocului de studii și căminului Academiei. De asemenea,

a fost procurată tehnică de calcul, auditoriile sunt dotate cu mobilier nou, procurate automobile de serviciu, au fost efectuate reparații curente și reparații capitale.

Analizând datele prezentate, concluzionăm faptul că Academia, inclusiv Direcția planificare și evidență contabilă, are capacități de ași onora obligațiunile, chiar și în condiții de autonomie financiară.

Și în condițiile complicate de restricții, impuse de criza epidemiologică COVID 19, activitatea subdiviziunii este continuată în același ritm. Or, trebuie calculate și transferate la timp salariile angajaților Academiei, făcute dările de seamă, rapoartele, transferurile, achitate plățile pentru serviciile prestate, alte funcții ce țin de managementul eficient al finanțelor publice bugetare și extrabugetare ale Academiei. Astfel, lucrând de la distanță, adică de acasă, totuși cineva dintre noi venim aici, la serviciu, pentru a lucra cu documentele.

Suntem o echipă responsabilă și ne străduim să ne facem onorabil datoria noastră de a opera eficient cu finanțele Academiei.

Suntem în aprilie. Iar în fiecare an, la 4 aprilie, se sărbătorește Ziua Contabilului din Republica Moldova. Această sărbătoare a fost constituită prin Decretul Președintelui Republicii Moldova din 30 noiembrie 2010 pentru a consemna importanța economică și financiară a activității contabile, rolul și responsabilitatea specialiștilor care activează în domeniul contabilității.

Elena ANDRONOVICI,
șef Direcție Planificare
și evidență contabilă,
AAP

Noi tendințe ale managementului public în crearea unui sistem administrativ bazat pe cunoaștere

Pe 9 aprilie curent, Catedra Economie și management public a organizat, în format online, lucrările mesei rotunde „Noi tendințe ale managementului public în crearea unui sistem administrativ bazat pe cunoaștere”.

Evenimentul a întrunit mai mult de 80 de participanți, reprezentanți ai mediului academic, doctoranzi ai Școlii doctorale a Academiei de Administrare Publică, masteranzi ai programei Management, secția zi și frecvență redusă, funcționari din cadrul autorităților administrației publice centrale și locale, reprezentanți instituțiilor medico-sanitare publice etc.

Mesaje de salut au adresat participanților la masa

rotundă prorectorul Academiei de Administrare Publică, Nistor GROZAVU, doctor, conferențiar universitar, și decanul Departamentului studii superioare de master, Ion DULSCHII, doctor, conferențiar universitar.

În cadrul mesei rotunde au fost abordate subiecte referitoare la calitate și performanță în noul management public, leadershipul situațional și rolul managerului în coeziunea echipei, auditul și controlul intern, precum și subiecte ce țin de componentele manageriale specifice managerului public precum: profilul psiho-socio-profesional al top-managerului, specificul gestionării stării de „burnout” la locul de muncă, spe-



cificul comportamentului organizațional în instituțiile medico-sanitare publice – subiecte foarte actuale în contextul gestiunii de către autoritățile publice a crizei globale pandemice.

Participanții la eveniment au apreciat înalt posibilitatea de a împărtăși cunoștințele, cercetările și ideile în cadrul acestui eve-

niment academic, tratând această oportunitate ca o îmbunătățire a capacităților profesionale.

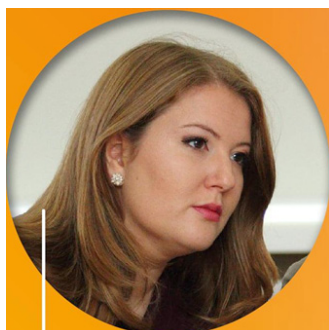
Tatiana TOFAN,
doctor, conferențiar
universitar, șef Catedră
Economie și management
public, AAP

Ne scriu cititorii

Studiile la Academie – plusvaloare în domeniul cercetării

Am hotărât să vă scriu pentru a-mi expune opiniile în ziarul Academiei privind studiile la Academia de Administrare Publică, pe care le voi încheia anul acesta. Sunt de formație jurist și de 12 ani lucrez în proiecte și organizații internaționale. În prezent, sunt manager de programe în cadrul Secției Justiție Penală și Aplicare a Legii (INL) a Ambasadei SUA la Chișinău.

Activând într-o asemenea funcție de mare responsabilitate, am considerat că este necesar să-mi aprofundez cunoștințele în domeniu și am aplicat la Academia de Administrare Publică, programa *Relații Internaționale*. Mi-am dorit o nouă provocare academică și o nou context pentru dezvoltare personală și profesională, pe care am considerat că le voi realiza doar la această instituție unică de profil și în acești ani m-am convins de justetea alegerii mele. Obiectivul meu este să identific soluții



viabile pentru o politică externă mai bună în contextul provocărilor naționale și internaționale. Lucrând într-un mediu diplomatic, analizez tendințele juridice, politice și de altă natură care afectează dezvoltarea implementării proiectelor de asistență. Studiile vin în consolidarea cunoștințelor mele în domeniul relațiilor internaționale, științe politice și diplomație. M-au ajutat enorm să înțeleg particularitățile diplomației bilaterale și multilaterale, precum și rolul diplomației economice etc. Anume dezvoltarea capacităților în domeniul cercetării mi-a

oferit oportunitatea de a participa la Noaptea Cercetătorilor Europeni din astă toamnă, unde am prezentat studiul „Impactul COVID-19 asupra securității naționale”, care a fost apreciată ca cea mai bună lucrare de student în domeniul științei și inovării. Ideea studiului a fost inspirată de lecțiile de Securitate Națională și Internațională, condusă de către Svetlana Cebotari, doctor, habilitat, conferențiar universitar. Împreună cu colegile mele Natalia Varcariuc, Natalia Rahmistruc, Valeria Botnari, Evghenia Ilașco și Elena Onța, având-o ca coordonator pe șefa Catedrei Științe politice și relații internaționale, Angela Popovici, doctor habilitat, conferențiar universitar, am început cercetările, utilizând cele mai recente date statistice din articole, studii, am colectat date statistice de la instituțiile de resort – date care nici nu au fost publicate oficial. Fiecare dintre noi am făcut în cadrul studiului câte

o miniprezentare despre un capitol, în total 5 arii de intervenții.

Acest studiu m-a ajutat enorm în perfecționarea și aprofundarea cercetărilor pe care le utilizez deja în cadrul elaborării tezei mele de master „Efectele Brexit asupra funcționalității Uniunii Europene”.

Dar, de asemenea, mă frământă problemele din țara noastră, una dintre cele de stringentă actualitate fiind migrația. Îmi doresc să am un trai decent în Moldova, să mă bucur de succesele mele profesionale aici și pentru aceasta depun eforturi ca să contribuie la procesul de transformare a Republicii Moldova într-un stat cu potențial economic ridicat, un stat fără corupție, un stat cu o justiție care servește cetățenii, un stat în care fiecare dintre noi să se regăsească și să se dezvolte.

Tatiana LUNGU,
studentă-masterandă,
AAP

Academia de Administrare Publică – Membru al organizației Internaționale NISPAcee

Academia de Administrare Publică a redevenit Membru al comunității academice internaționale NISPAcee.

NISPAcee este o comunitate academică formată dintr-o rețea de Institute și Școli de Administrare Publică din Europa Centrală și de Est (NISPAcee), înființată în 1994 ca organizație internațională, neguvernamentală, non-profit, cuprinzând 120 de instituții din aproape 40 de țări, cu sediul central în Bratislava, Slovacia.

publice, contribuirea la partajarea rezultatelor și experiențelor în jurnal și în cadrul conferințelor anuale, aspirarea la creșterea cooperării prin furnizarea de programe și materiale didactice pentru practicieni, sprijinirea guvernantei democratice și modernizarea administrației publice cu cercetări orientate spre practica și implicarea practicienilor în activitățile sale.

Implicarea practicienilor poate lua forma de membri și activități speciale pentru practicieni, de

recunoscuți (academicieni și practicieni), precum și oportunități de a dezvolta abilități profesionale, relații și cooperare la nivel internațional.

Avantajele membrilor instituționali ai NISPAcee prezintă:

- recepționarea copiilor ale tuturor publicațiilor, buletinelor informative, circularilor și rapoartelor anuale;
- utilizarea logo-ului de membru NISPAcee pe site-ul membru al acestuia;
- aplicarea pentru servicii de acreditare EAPAA;

de baze de date NISPAcee;

- întreținerea și publicarea propriilor date instituționale pe pagina web a NISPAcee;

- publicarea și promovarea propriilor știri, evenimente și publicații pe pagina web NISPAcee precum și în rețelele de socializare și în Buletinul informativ;

- publicarea în Jurnalul de administrație publică și politici publice a NISPAcee;

- profitarea de ocazie a profesioniștilor în administrație publică și politici din propria instituție de a coopera cu NISPAcee în calitate de experți în diferite activități NISPAcee, devenirea o parte activă a importantei administrații publice internaționale și a comunității politice.

NISPAcee servește, de asemenea, ca o platformă care facilitează contactele și cooperarea cu alte organizații relevante europene, americane și mondiale, precum ar fi EGPA, EAPAA, ASPA, NASPAA, IIAS, IASIA, UNDESA pe baza calității de membru și a memorandumului de înțelegere, semnat cu aceste instituții. Toți membrii NISPAcee au acces la datele și știrile relevante de la aceste instituții-partenere.

Subiectele abordate evidențiază problemele dezvoltării administrației și gestionării publice, fiind foarte relevante pentru Republica Moldova.

La Academia de Administrare Publică experiența NISPAcee este realizată în cadrul programelor educaționale pentru angajații de stat și municipali, folosind experiența țărilor europene.

Irina COIALNIC,
specialist principal,
Direcția cooperare
și dezvoltare
internațională, AAP



Scopul NISPAcee a fost stabilit ca să răspundă schimbării și creșterii rolului Administrației Publice în timpul tranziției politice și economice postsovietice în Europa Centrală și de Est (CEE).

Misiunea NISPAcee constă în promovarea și consolidarea guvernării eficiente și democratice prin modernizarea administrației publice și a politicilor în întreaga regiune NISPAcee. De asemenea, este acordată o importanță excelenței în cercetare și implementare a standardelor internaționale în realizarea proiectelor de cercetare, la promovarea unor programe de master și studii de doctorat, conform procesului de la Bologna, orientate spre practică, la promovarea unor programe de formare a funcționarilor publici profesioniști.

Principalele domenii strategice ale NISPAcee la etapa actuală constituie îmbunătățirea predării și cercetării în domeniul administrației

exemplu, panouri tematice în cadrul conferinței anuale, programe de instruire, ateliere tematice, proiecte de consultanță etc.

Prin urmare, principalele obiective ale NISPAcee sunt: facilitarea trainingurilor și educației, promovarea cercetării, promovarea modernizării administrației publice și a politicilor ca domenii distincte.

Actualmente, NISPAcee desfășoară următoarele activități: acordă suport în acreditarea europeană a programelor de administrație publică, organizează conferințe și programe de cercetare/grupuri de lucru, publică o revistă de administrație publică și politici, organizează școli de vară pe baza propunerilor membrilor și a resurselor din proiectele disponibile etc.

Calitatea de membru al NISPAcee oferă membrilor accesul la comunitatea globală a administrației publice și a politicilor, posibilități de colaborare cu profesioniști foarte

- participarea la Adunarea Generală a NISPAcee și votarea pentru toate problemele relevante ale NISPAcee în timpul ședinței Adunării Generale;

- desemnarea candidaților din propria instituție pentru Comitetul directorilor;

- inițierea noilor proiecte și activități sub umbrela NISPAcee și propunerea noilor activități de interes în beneficiul academicienilor și practicienilor, precum întâlniri la nivel înalt, mese rotunde, ateliere, instruiți, excursii de studiu, cercetarea aplicată, documente de politică etc.;

- utilizarea capacităților tuturor celorlalți membri NISPAcee (asociați, guvernamentali și individuali) pentru servicii de consultanță, activități și proiecte comune;

- dezvoltarea în cadrul NISPAcee a comunității speciale de academicieni și practicieni interesați de inovații, schimb de experiență și învățare reciprocă, utilizarea serviciului

Funcționari publici din cadrul APL instruiți în domeniul dezvoltării regionale



Academia de Administrare Publică, cu suportul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, implementat de către Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), continuă realizarea activităților de instruire în domeniul dezvoltării regionale.

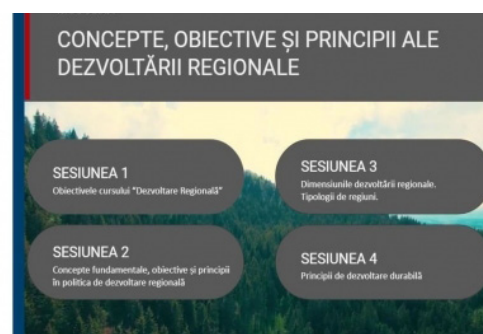
Astfel, în perioada 05-09 aprilie, 30 de funcționari din autoritățile publice locale și-au consolidat capacitățile în domeniul dezvoltării regionale prin acumularea cunoștințelor

noi, schimb de experiențe și analiză a situației locale, ținând cont de instrumentele și prioritățile procesului de dezvoltare regională.

Instruirea a fost livrată

în format blended learning, astfel că participanții, în afara sesiunilor on-line, au avut oportunitatea să studieze cursul digitalizat pe platforma LearnIn a Aca-

demiei. În realizarea instruirii a fost implicată o echipă de formatori cu vastă experiență în domeniu din cadrul Academiei de Administrare Publică, precum și reprezentanți ai Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, care au ghidat și oferit participanților informație amplă referitor la conceptele, obiectivele și principiile dezvoltării regionale, planificarea și analiza regională în Republica Moldova, experiența europeană în dezvoltarea regională etc.



Integrarea profesională în funcția publică

Academia de Administrare Publică continuă instruirea funcționarilor publici debutanți! Astfel, în perioada 29 martie – 02 aprilie 2021, s-a desfășurat cursul de dezvoltare pro-

fesională cu genericul „Integrarea profesională în funcția publică”.

Cursul dat a fost axat pe necesitățile de instruire a unei categorii speciale de funcționari publici și

anume funcționarii publici debutanți din cadrul autorităților administrației publice locale.

Această instruire a fost prestată în format online de formatorii din cadrul

Academiei de Administrare Publică, precum și din cadrul Centrului Național Anticorupție, Centrului pentru Jurnalism Independent, cu o experiență deosebită în domeniu, care utilizează pe larg metode și tehnici interactive de instruire a adulților.

În procesul de instruire au fost discutate subiecte referitor la organizarea și funcționarea administrației publice, reglementarea activității funcționarului public, planificarea, monitorizarea și evaluarea activității, servicii electronice, dezvoltarea abilităților de comunicare, integritatea funcționarului public, accesul la informație și alte subiecte, cunoașterea cărora va facilita integrarea profesională în funcția publică a funcționarilor publici debutanți.



Premierul interimar, Aurel CIOCOI, în dialog cu mediul de afaceri privind activitatea în perioada stării de urgență



Peste o sută de agenți economici din țară, reprezentanți ai comerțului interior din cadrul mall-urilor, centrelor comerciale, mar-keturi, dar și administratori ai piețelor au participat, recent, la un dialog cu premierul interimar, Aureliu Ciocoi. Evenimentul a fost organizat de către Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, în calitate sa de promotor al intereselor sectorului privat și coprezidat de către președintele CCI, Sergiu Harea.

Astfel, astăzi, când agenții economici din domeniul comerțului intern sunt la etapa conformării unor noi reguli impuse de starea de urgență, CCI a

oferit posibilitatea dialogării tuturor părților interesate pentru a găsi soluții și a asigura organizarea activității piețelor și centrelor comerciale din țară.

„Am ținut să avem această discuție pentru a asculta opinia mediului de afaceri și exprimăm deschiderea pentru sugestiile Dvs. Vrem să vedem cum putem gestiona împreună această pandemie, așa ca nici Dvs. să nu înregistrați pagube semnificative, dar și noi, autoritățile, să diminuăm numărul de infectări”, a spus premierul interimar, Aureliu Ciocoi, menționând că, în prezent, situația cea mai îngrijorătoare este în municipiul Chișinău.

Participanții la ședință

au făcut un schimb de opinii privind organizarea activității piețelor și centrelor comerciale, în vederea respectării normelor sanitar-epidemiologice. În context, prim-ministrul a solicitat agenților economici să atragă o atenție sporită la organizarea procesului de termometrie, purtarea măștilor și să ducă evidența numărului maxim de consumatori aflat în spațiile comerciale.

În cadrul discuțiilor, administratorii piețelor și centrelor comerciale au venit cu propunerea de extindere a programului de activitate. Totodată, reprezentanții autorităților publice locale au cerut ca în piețele mici să nu fie aplicate aceleași măsuri de restricție ca și în piețele mari, iar modalitatea de activitate a acestora să fie la discreția APL.

Prim-ministrul a precizat că și autoritățile își propun această abordare:

ca acțiunile de restricție să fie aplicate diferit în cazul piețelor sau centrelor comerciale și în funcție de gradul de alertă în fiecare regiune.

La eveniment au participat circa 140 de reprezentanți ai sectorului privat și autorităților publice locale. Recomandările acestora vor fi colectate de către Cancelaria de Stat și examinate de către membrii CSE.

Notă: CCI este o asociație non-guvernamentală constituită cu scopul de a susține mediul de afaceri din Republica Moldova. Camera are peste 1100 de membri cu activități în comerț, industrie, agricultură, transport, construcții, IT, prestări servicii etc. Pentru a susține antreprenorii CCI întreprinde acțiuni de promovare a membrilor și a produselor și serviciilor lor.

Sursa: Serviciul de presă al Guvernului

Oficiali ai Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și reprezentanți ai Agenției Franceze pentru Dezvoltare (AFD) s-au întâlnit recent la Chișinău, pentru a identifica noi domenii de cooperare. În cadrul întrevederii, părțile au discutat și despre criteriile de eligibilitate pentru accesarea fondurilor de dezvoltare și de asistență tehnico-financiară în domeniile agricultură, dezvoltare regională și protecția mediului.

Secretarul de stat al MADRM Ghenadie Iurco a salutat delegația franceză la Chișinău. „Relațiile de colaborare dintre țara noastră și Republica Franceză sunt de o importanță majoră în domeniul realizării politicii Uniunii Europene în domeniile conservării biodiversității, gestionării ariilor naturale protejate,

MADRM și Agenția Franceză pentru Dezvoltare - noi domenii de cooperare

pădurilor, fondului cinegetic și piscicol. Reieșind din obiectivul de integrare europeană a Republicii Moldova și alinierii la valorile și cerințele statelor Uniunii Europene, experiența Franței este semnificativă, în acest sens, pentru Republica Moldova”, a menționat Ghenadie Iurco.

„Venim cu propunerea să identificăm oportunități de consolidare a relațiilor de cooperare cu Republica Franceză în domenii ce țin de crearea și gestionarea biosferei, atragerea investițiilor în domeniul implementării proiectelor de infrastructură de alimentare cu apă și sanitație și reabilitare a stațiilor de epurare, dezvoltarea rețelei de monitoring a aerului at-



mosferic și de protecție a speciilor și habitatelor vulnerabile în Republica Moldova”, a menționat Ghenadie Iurco.

Drept răspuns, delegația franceză și-a exprimat interesul sporit pentru colaborare și împărtășirea bunelor practici în domeniile sistemelor de apă, gestionarea integrată a resurse-

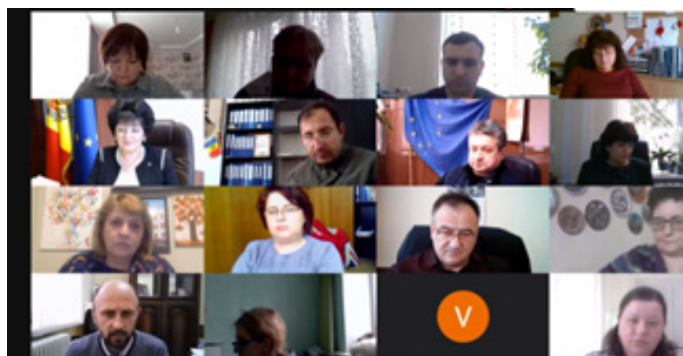
lor de apă, managementul deșeurilor solide, prevenirea inundațiilor și sistemelor de irigare, energia regenerabilă neconvențională, politicile ecologice și masă verde, adaptarea la schimbările climatice.

Ecaterina GRIGOREAN,
Serviciul de
presă MADRM

Gestionarea eficientă a procesului educațional – prioritate pentru Ministerul Educației, Culturii și Cercetării

Gestionarea sistemului educațional în situația epidemiologică, aplicarea scenariilor de activitate a instituțiilor de învățământ, asigurarea accesului la educație a elevilor, organizarea și desfășurarea evaluării competențelor elevilor, aplicarea reperelor metodologice și realizarea planurilor de recuperare a programului de studii, pregătirea elevilor pentru examenele naționale de absolvire – acestea și alte subiecte au fost dezbătute, recent, de către conducerea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării și reprezentanții comunității educaționale din municipiul Chișinău, în cadrul celei de-a IX-a platforme de discuții.

În debutul întrunirii, ministrul Educației, Culturii și Cercetării Lilia Pogolșa, a mulțumit comunității educaționale și manageriale din mun. Chișinău pentru mobilizarea de care au dat dovadă la nivel de municipiu în organizarea și asigurarea activității grădinițelor



și școlilor în anul de studii 2020-2021, în condiții de pandemie.

„Cu un mesaj special, venim către cadrele didactice și manageriale care au reușit să organizeze procesul educațional în condițiile pandemiei virusului COVID-19, fiind în permanență comunicare cu familiile elevilor/copiilor și monitorizând zilnic starea sănătății elevilor, fapt ce a contribuit la asigurarea rezilienței sistemului educațional în anul de studii 2020-2021”, a declarat ministrul Lilia Pogolșa.

La rândul lor, responsabili din cadrul Direcției

Generale Educație Tineret și Sport Chișinău au prezentat informații privind situația epidemiologică în instituțiile de învățământ, aplicarea scenariilor de activitate a instituțiilor de învățământ, dotarea cu tehnică de calcul etc.

Managerii instituțiilor de învățământ din mun. Chișinău au salutat decizia privind descentralizarea la nivelul municipal a deciziei privind aplicarea scenariilor de activitate, aprobate de CNESP. Totodată, au reiterat necesitatea imunizării cu prioritate a cadrelor didactice împotriva COVID-19, precum și importanța sim-

plificării procedurii de testare la infecția cu virusul COVID-19 a pedagogilor.

De asemenea, managerii instituțiilor de învățământ au solicitat implicarea companiilor de telefonie mobilă pentru asigurarea cu acces la internet gratuit a elevilor din familiile social-vulnerabile din mun. Chișinău pe perioada desfășurării procesului educațional la distanță.

Alte subiecte abordate în cadrul discuțiilor au fost: organizarea și desfășurarea evaluării competențelor elevilor; pregătirea elevilor pentru examenele naționale de absolvire; aplicarea reperelor metodologice și realizarea planurilor de recuperare a programului de studii, dar și necesitatea unei colaborări strânse între cele două autorități în vederea identificării celor mai bune soluții pentru gestionarea actualei situații și asigurarea unui proces educațional eficient pentru cadrele didactice și elevii din mun. Chișinău etc.

Programul de Granturi pentru organizațiile de tineret 2021

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării anunță lista proiectelor câștigătoare în cadrul Programului de Granturi pentru organizațiile de tineret 2021, desfășurat în conformitate cu prevederile Regulamentului-cadru privind organizarea și desfășurarea Programului de Granturi pentru organizațiile de tineret și a concursului național/local de proiecte pentru grupurile de inițiativă ale tinerilor, aprobat prin ordinul nr. 165 din 07.07.2017.

Astfel, comisia de experți a declarat învingătoare 33 de proiecte. Suma totală alocată pentru Programul de Granturi destinat organizațiilor de tineret, finanțat de la bu-

getul de stat, constituie cca 8 milioane de lei.

Menționăm că, în total, pentru participare la concurs au fost depuse 69 de proiecte. Principalele criterii pentru selectarea proiectelor câștigătoare au fost: relevanța proiectului conform priorităților stabilite în politica națională de tineret; interdependența dintre scop, obiective, activități, rezultate și indicatori; definirea clară a obiectivelor specifice, măsurabile, abordabile, realiste și încadrabile în timp – SMART; definirea clară a participanților/beneficiarilor; estimarea realistă, în concordanță cu activitățile planificate; capacitatea de a atrage resurse,

alte decât cele oferite de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; calitatea mecanismului de monitorizare și evaluare a rezultatelor; consistența acțiunilor de promovare; durabilitatea proiectului; capacitatea de realizare și experiența organizației.

Scopul concursului pentru finanțarea programelor și/sau proiectelor pentru tineret este de a asigura crearea oportunităților de participare și dezvoltare multilaterală a tinerilor în vederea participării active a acestora în viața economică, socială și culturală a țării.



Edineț - pol de creștere economică în regiunea Nord

În numerele precedente ale ziarului nostru am reflectat sub mai multe aspecte oportunitățile majore oferite primăriilor din Republica Moldova de Inițiativa Uniunii Europene „Primarii pentru Creștere Economică” M4EG. Realizările primei etape ale acestei Inițiative au demonstrat imperios suportul Uniunii Europene pentru dezvoltarea sectorului economic în localitățile rurale din Republica Moldova, pentru o adevărată autonomie locală prin creșterea economică la nivel local și dezvoltarea comunităților. În cadrul Inițiativei, au fost implementate trei proiecte-pilot în domeniul dezvoltării economice locale, unul dintre care în municipiul Edineț, despre care ne relatează în continuare **primarul de Edineț Constantin COJOCARU**.

În cadrul Inițiativei Uniunii Europene „Primarii pentru Dezvoltarea Economică” a fost implementat proiectul-pilot „Edineț - pol de creștere economică în regiunea Nord a Republicii Moldova”, având drept obiective modernizarea infrastructurii Parcului Industrial Edineț. Astfel, în cadrul acestui proiect a fost construită o hală industrială de 1400 m², contractată, deja, de compania britanică „Cornelius Electronics”, care vor produce cablaje pentru mașinile industriale din întreaga lume.

În același timp, au fost instruiți peste o sută de tineri antreprenori din zonă, iar 3 dintre ei au fost susținuți cu câte 5 mii euro pentru deschiderea unor afaceri. De asemenea, au fost pregătite 10 birouri cu tehnica necesară pentru Incubatorul de Afaceri, a fost deschis un Pub Tehnologic, a fost renovată infrastructura cantinei Parcului Industrial, edificat un centru IT pentru rezidenții din Parcul Industrial. La fel, a fost procurat un printer 3D pentru necesitățile Parcului Industrial și Incubatorului de Afaceri. Astfel, suma totală a proiectului constituie peste jumătate de milion de euro.

Accentuez că prin astfel de proiecte, prin susținerea

și a bugetelor locale, putem nu numai dezvolta comunitățile noastre, a le oferi un impuls de dezvoltare a acestora, dar putem susține atât producătorii locali, cât și rezidenții străini, ce pot iniția activități de business în localitate, angajând, astfel, tot mai multe persoane din partea locului în activitățile lor economice. Se prevede că odată ce parcul va deveni funcțional, circa 50 de rezidenți vor beneficia de condițiile create pentru dezvoltarea afacerilor și, totodată, vor fi create 2000 de locuri de muncă, dintre care 10 la sută vor reveni moldovenilor întorși acasă.

În cadrul Parcului Industrial se prevede construcția unei fabricii moderne de producere a concentratelor de sucuri din mere, care ar putea să-și înceapă activitatea în viitorul apropiat. Rezidentul acestei fabrici, un antreprenor din Ucraina, a hotărât să investească la construcția fabricii și planifică să încheie contracte cu peste 100 de producători autohtoni, pentru achiziționarea materiei prime, iar toată cantitatea de suc concentrat produs la fabrică va fi exportată în țările UE. Investitorul susține că a hotărât să investească în Republica Moldova deoarece a observat că avem o



producție foarte mare și calitativă de mere, dar care nu are cine să o prelucreze.

De asemenea, în blocul administrativ vor fi create birouri pentru antreprenori și chiar un Incubator de Afaceri. Scopul implementării acestui proiect este de a mări rata de supraviețuire a întreprinderilor mici și mijlocii, de a forma mai multe locuri de muncă și totodată pentru a îmbunătăți condițiile de lucru în localitate.

În acest context, este important de conștientizat că un loc deschis în producere aduce 0,7-0,8 locuri în sfera socială, transport, comerț etc. Pe lângă toate acestea, impozitul din salariul persoanelor fizice înseamnă valoare adăugată la bugetul local.

Urmare acestui proiect, deja am aplicat la un alt proiect, mult mai mare, al Uniunii Europene, este un proiect deja de 4,3 milioane de euro, având ca obiectiv

major dezvoltarea SMART a mun. Edineț, care va fi implementat în următorii 4 ani pe mai multe domenii primordiale – urbanism, iluminare stradală, apă și canalizare, transport etc.

Astfel, implementarea pe postură a unui proiect reușit în cadrul programului Uniunii Europene aduce după sine atât deschidere din partea partenerilor, cât și proiecte fiabile pentru comunitățile din Republica Moldova.

După câte am aflat din sursele mediatice Uniunea Europeană a lansat apelul de propuneri în cadrul celei de-a doua faze a inițiativei UE „Primarii pentru Creștere Economică” (M4EG), care are scopul de a sprijini în continuare primarii și municipalitățile din țările Parteneriatului estic (Parteneriatul estic) pentru a deveni facilitatori activi pentru creșterea economică durabilă și crearea locurilor de muncă.

Municipalitățile sunt sprijinite în procesul de proiectare a Planurilor de Dezvoltare Economică Locală (LEDP), cu scopul de a stimula activitatea economică și de a sprijini întreprinderile locale, care se confruntă în continuare cu deficiențele din serviciile locale și au un impact asupra creării de locuri de muncă și includerii femeilor pe piața muncii. LEDP-urile se vor baza pe principiile fundamentale ale bunei guvernări, dialogului sectorului public-privat, transparenței și dezvoltării incluzive pentru toți, atât femeile, cât și bărbații, precum și comunitățile marginalizate.



Implicarea cetățenilor pentru o bună guvernare locală

Am aplicat la proiect în urma unui anunț precum că se oferă grant pentru a îmbunătăți serviciile din localitate deja existente. Nu a fost o decizie personală, a fost o decizie a unui grup consultativ, fiind analizate necesitățile comunei Bădiceni și care este problema cea mai stringentă în localitate.

Proiectul „MĂ IMPLIC” a fost o provocare pentru noi ca comunitate și pentru mine personal. Când am auzit despre apelul de propuneri de proiect în vederea îmbunătățirii serviciilor publice din localitate, am înțeles că trebuie să aplicăm și că este necesar de eficientizat serviciul existent.

Scopul acordului de cooperare cu proiectul a fost de la început de a îmbunătăți serviciul public de alimentare cu apă potabilă, cu implicarea cetățenilor comunei Bădiceni în prestarea și perfecționarea acestui serviciu. Deoarece, probleme în localitate sunt multe, la diferite domenii în parte, dar cea mai acută și necesară problemă care necesită rezolvare stringentă

*Proiectul „MĂ IMPLIC” al Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare, având scopul de a contribui la dezvoltarea comunităților rurale din Republica Moldova prin îmbunătățirea serviciilor publice de gospodărie comunală cu participarea activă a cetățenilor este tot mai solicitat de autoritățile publice locale. Numai în anul curent 48 de primării au semnat acorduri de cooperare cu Proiectul „Mă IMPLIC”, printre care și primăria comunei Bădiceni, raionul Soroca, despre care ne relatează **primarul de Bădiceni, Marin AVORNICIȚA.***

tea noastră ca un colac de salvare și vom depune toate eforturile prin implicarea activă a consătenilor pentru a avea apă de calitate la noi în localitate.

Comuna Bădiceni dispune de un sistem de aprovizionare cu apă învechit și defectuos. Turnul de apă și pompa mereu necesită reparații. La apeduct sunt conectate instituțiile publice și doar o parte dintre gospodăriile din sat. Apa pe care o primesc locuitorii, cu regret, nu corespunde standardelor și nu este potabilă. Pentru îmbunătățirea calității apei sunt necesare lucrări de curățare și adâncire a fântânii arteziene, de amenajare a unui bazin de acumulare și de instalare un sistem de tratare a apei.

„Dorim ca, copiii noștri să aibă acces la apă de calitate în școală și grădiniță. Copiii au nevoie de apă potabilă la robinete, ei petrec jumătate de zi la școală,



au organizat livrarea apei cu cisterna. Lipsa apei ne limitează să avem parte de o viață civilizată la sat: nu putem conecta o mașină de spălat, suntem nevoiți să spălăm cu mâna, căram apă chiar și pentru întreținerea animalelor domestice, nemaivorbind despre imposibilitatea asigurării unor condiții igienice normale de trai. Sperăm că, odată cu implementarea proiectului „MĂ IMPLIC”, vom avea parte de un serviciu de calitate în localitatea noastră. Ne vom implica cu toții să modernizăm acest serviciu pentru ca ulterior să putem extinde apeductul, chiar până în satul Grigoreuca” a declarat Tatiana Coșciug, membru al echipei de implementare a proiectului și asistent social comunitar.

Proiectul privind îmbunătățirea serviciului de alimentare cu apă potabilă va fi implementat în comuna Bădiceni de SKAT Consulting, în perioada 2021-2023, cu suportul proiectului „MĂ IMPLIC”, din fondurile Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC). Urmare acordului semnat, primăria comunei va beneficia de finanțare (cel mult 65.000 CHF), servicii de consultanță și de consolidare a capacităților. Proiectul va ajuta primăria comunei și operatorul

de servicii nu numai să îmbunătățească infrastructura, ci și să dezvolte pe termen lung abordări pentru a menține această infrastructură într-o formă bună și pentru a avea modele durabile de finanțare a prestării serviciilor.

Comunitatea din Bădiceni este una activă, au implementat mai multe proiecte sociale: au instituit un post de radio local, au amenajat un parc în localitate. De curând, au organizat și serviciul de colectare a deșeurilor menajere din localitate. Cu suportul unui ONG local au fost procurate pubele și distribuite gospodăriilor, care s-au subscris serviciului săptămânal de colectare a gunoului.

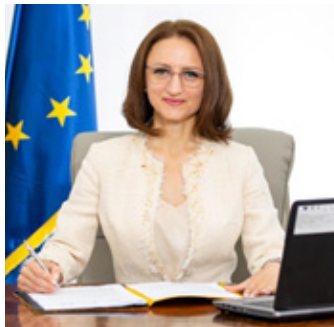
Pornind de la ideea că un cetățean motivat este un cetățean implicat, vom putea să mobilizăm comunitatea de a se implica activ în guvernarea locală și ulterior să contribuie la dezvoltarea localității și eficientizării serviciului alimentare cu apă potabilă. După cum o demonstrează chestionarul, cetățenii doresc să fie conectați la apeduct și să se implice în soluționarea acestei probleme. Practic toți au dat răspuns afirmativ și sunt disponibili să vină și cu contribuție numai să aibă apă potabilă de calitate.



este aprovizionarea cu apă potabilă. Am ales această componentă pentru că situația, la moment, este una critică, calitatea apei din majoritatea fântânilor nu corespunde normelor sanitare, dar și cantitatea nu este suficientă pentru aprovizionarea tuturor necesităților gospodăriilor. Apa din apeductul existent este tehnică, nu poate fi folosită pentru consum. Acest proiect a venit înain-

iar consumul de apă este vital pentru o dezvoltare armonioasă a copiilor. Pentru cantinele grădiniței și a școlii trebuie adusă apă de la 5 km distanță pentru a pregăti bucatele. Majoritatea fântânilor din sat sunt secate sau apa din ele nu este potabilă. Gospodăriile sunt nevoite să care apa de la distanțe mari. Iar vara trecută, din cauza secetei, locuitorii celor mai afectate mahalale s-au asociat și

Cooperarea cu autoritățile publice din România, încheierea acordurilor de înfrățire a localităților de pe ambele maluri ale Prutului, constituie o practică prioritară pentru Consiliul raional Dondușeni în vederea dezvoltării și modernizării comunităților din raion, îndeosebi, în prezent, în condițiile restricțiilor determinate de starea epidemiologică complicată.



Cooperare Consiliul raional Dondușeni – Consiliul Județean Sibiu, România

În context, recent, președintele raionului Dondușeni, dl. Valentin Cebotari, a avut o întrevedere, în format online, cu Președintele Consiliului Județean Sibiu, România, dna Daniela Cîmpean, la care au participat șefi de subdiviziuni din ambele entități publice. Dialogul s-a concentrat asupra implementării unui plan de acțiuni pentru perioada următoare, în cadrul parteneriatului aprobat și dezvoltat între cele două comunități.

În context, reprezentanții Consiliului Județean Sibiu au exprimat disponibilitatea de a promova implementa-

rea a trei proiecte din domeniile cultural, educational și sfera socială, precum ar fi reparația capitală a unor edificii – Biblioteca publică, grădinița de copii și extensivitatea Azilului pentru persoane vârstnice și cu dizabilități.

În încheierea discuțiilor, dl Valentin Cebotari a exprimat



multumiri pentru buna colaborare stabilită între Consiliul Județean Sibiu și Consiliul raional Dondușeni, accentuând necesitatea menținerii unor contacte permanente, cu efectuarea schimbului de informații corespunzător și acordarea reciprocă a asistenței necesare în vederea elaborării căilor de parcurs privind implementarea celor trei proiecte menționate în cadrul sesiunii de lucru.

Valeriu JURAVETȚ,
șef Secție administrare
publică, CR Dondușeni

Cu suportul UE, la Fălești se implementează proiectul de extindere a serviciilor de alimentare cu apă

În orașul Fălești sunt în plină desfășurare lucrările de construcție-montaj în cadrul proiectului „Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în orașul Fălești”, finanțat de Uniunea Europeană. Grație acestui proiect, peste 15 mii de locuitori ai orașului Fălești vor avea acces la apă potabilă sigură.

În aceste zile, specialiștii în monitorizarea proiectelor din cadrul Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADRN) a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, au efectuat o vizită de monitorizare în teren, pentru a se documenta în privința executării lucrărilor în cadrul proiectului. Împreună cu părțile implicate în procesul de implementare a proiectului, reprezentanții ADR Nord au monitorizat porțiuni de aducție aflate în proces de montare. În urma acestei vizite, specialiștii ADR Nord au constatat că lucrările în cadrul proiectului sunt executate în conformitate cu graficul.

Urmare a realizării proiectului, rețelele de alimentare cu apă din orașul Fălești vor fi extinse cu 2,4 km și vor fi construite 2,6 km de rețele de aducție. Conform contractului de antrepriză, semnat cu compania de construcții SRL „Polimer Gaz Conducente” la sfârșitul lunii noiembrie 2020, lucrările de îmbunătățire a serviciilor de alimentare cu apă în orașul Fălești urmează să fie executate în decurs de 10 luni calendaristice. Valoarea acestui contract constituie 35,49 milioane lei, dintre care 3,31 milioane lei reprezintă cofinanțarea primăriei orașului Fălești.

La sfârșitul lunii noiembrie 2020, ADR Nord a orga-

nizat la Fălești evenimentul de recepție la terminarea lucrărilor în cadrul proiectului „Asigurarea orașului Fălești cu apă din râul Prut 2”, finanțat din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională. Ca rezultat al implementării acestui proiect, a fost construit apeductul magistral Prut-Fălești, cu o lungime de 17,884 km. Astfel, apa din râul Prut a ajuns la stația de tratare din orașul Fălești. Următorul obiectiv este ca apa potabilă să ajungă în casele locuitorilor orașului Fălești. Acest lucru urmează să fie realizat în cadrul noului proiect finanțat de Uniunea Europeană.

Implementarea proiectului



tului de îmbunătățire a serviciilor de alimentare cu apă în orașul Fălești va contribui la modernizarea infrastructurii pentru furnizarea acestui serviciu, sporirea ratei de conectare și accesul populației la apă potabilă sigură, îmbunătățind astfel condițiile de trai ale cetățenilor și menținând starea de sănătate a acestora.

Proiectul „Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în orașul Fălești” este finanțat de Uniunea Europeană și implementat de ADR Nord și proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova” (MSPL). Proiectul MSPL este finanțat de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și implementat de GIZ Moldova în parteneriat cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Maria PRISACARI,
director ADR Nord,
doctorandă AAP

Serviciul salubritate dotat cu tehnică multifuncțională



Recent, din bani europeni a fost achiziționat un tractor multifuncțional (tractor, remorcă și încărcător frontal). Tractorul a fost achiziționat în cadrul proiectului „Înființarea serviciului de salubritate în comuna Sipoteni, raionul Călărași cu implicarea cetățenească”, finanțat de Uniunea Europeană, cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei – GIZ Moldova. Proiectul este implementat de Asociația Națională pentru

Turism Receptor care este beneficiara Programului de granturi locale al Uniunii Europene.

Potrivit primarului de Sipoteni, Vasile Rață, tractorul, costul căruia constituie circa 473.000 de lei, va fi utilizat de Întreprinderea Municipală Gospodăria Comunală pentru asigurarea serviciilor publice de gestionare a deșeurilor, salubritate și amenajare a teritoriului localității.

Primarul de Sipoteni se arată foarte mulțumit de

achiziția tehnicii, mai ales că autoritățile publice locale au înființat serviciul de management al deșeurilor. „La început, ne-a venit foarte greu, deoarece aveam la dispoziție doar un tractor și acela uzat. Și din această cauză nu reușeam să respectăm graficul stabilit de două ori pe lună pentru a lua gunoiul. Acum însă ne va fi mult mai ușor cu tehnica nouă modernă”, a accentuat primarul.

În aceeași ordine de idei, Vasile Rață a menționat că împreună cu cetățenii din comunitate, echipa proiectului va realiza cinci întruniri, în diferite sectoare ale comunei Sipoteni, pentru a discuta modalitatea de organizare și graficul transportării deșeurilor din gospodăriile casnice. Paralel cu aceasta, echipa proiectului deja lucrează la manualul operațional al întreprinderii municipale și la tariful pentru serviciul de gestionare a deșeurilor. Aceste subiecte de interes public, vor fi prezentate și discutate cu

cetățenii din comuna Sipoteni, în luna martie-aprilie, curent.

Implementarea proiectului „Înființarea serviciului de salubritate în comuna Sipoteni, r. Călărași, cu implicarea cetățenească” are loc în cadrul Programului de granturi locale, lansat în baza Cadrului Unic de Sprijin al Uniunii Europene (UE), acordat pentru Republica Moldova (2017-2020), în cadrul Instrumentului European de Vecinătate, prin intermediul proiectului „Abilitatea cetățenilor în Republica Moldova” (2019-2021), finanțat de către Uniunea Europeană și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ). În Regiunea de Dezvoltare Centru, partenerii de implementare a proiectului sunt Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă AGER și AO „HABITAT”.

Tatiana TESLIUC,
reporter, ziarul
„Expresul”

Până la finele anului curent, raionul Cantemir va avea un ghid turistic. Decizia a fost adoptată în cadrul proiectului „Escapeland – Dezvoltarea și promovarea în comun a Turismului Activ în Bazinul Mării Negre” de către echipa de implementare a proiectului.

În cadrul ședinței, la care a participat președintele raionului, dl Anatolie Ichim și reprezentanții companiei responsabile de elaborarea Ghidului turistic al raionului în frunte cu experții în domeniul turismului, Elena Balatel și Sergiu Para, a fost prezentat planul de acțiuni pentru elaborarea ghidului și pașii ce urmează a fi întreprinși pentru realizarea suplimentului informativ despre locurile turistice din raion, acesta urmând a fi completat, extins și dezvoltat. Începând cu aprilie curent, echipa se va deplasa în

Raionul Cantemir va avea un ghid turistic

teren, va colecta informații din localitățile rurale și va edita un material informativ despre obiectivele și potențialul turistic al raio-

turistică pentru turiști, doar că este necesar să fie prezentate și promovate printr-un Ghid turistic și o hartă a acestui potențial.

dezvoltare și promovare a turismului transfrontalier și a antreprenoriatului cultural, creșterea atractivității bazinului Mării Negre (BSB)



nului. Perioada de activitate asupra elaborării Ghidului turistic va dura până în decembrie 2021.

Raionul Cantemir este un raion frumos și cu un potențial încă neexploatat din punct de vedere turistic. Localități rurale din sudul țării și legende încă necunoscute din lunca râului Prut pot deveni o atracție

În context, Victoria Isac, coordonatoarea proiectului, „Escapeland – Dezvoltarea și promovarea în comun a Turismului Activ în Bazinul Mării Negre”, a declarat: „Scopul proiectului este de a dezvolta cooperarea transfrontalieră și intensificarea contactelor dintre partenerii din bazinul Mării Negre, satisfacerea necesităților de

prin investiții în turismul activ și creșterea fluxului de turiști interesați de activități turistice și culturale în această regiune, reprezintă un obiectiv propus de proiect de a genera dezvoltare economică și a stimula sectorul turistic”.

Ion DOMENCO

Teatrul - poezia ce se desprinde din carte

Ziua mondială a teatrului, marcată pe 27 martie, a fost instituită în 1961 de Institutul Internațional de Teatru ca eveniment anual dincolo de orice bariere geografice, lingvistice, culturale, religioase sau politice.

În acest an, cu ocazia Zilei mondiale a teatrului, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova a fost vernisată expoziția „Teatrul - poezia ce se desprinde din carte...”, care oferă un prilej de reflecție asupra valorii și semnificației artei teatrale naționale și a dramaturgiei ca gen literar. Evident, că fiind una dintre principalele instituții ale țării, care gestionează patrimoniul scris al neamului, Biblioteca Națională și-a propus nu numai să promoveze spiritul de colaborare cu teatrele din arealul comunitar, dar și să pună în valoare colecțiile bibliotecii, să contribuie la creșterea cererii de lectură și împrumut de carte.

Am pornit de la ideea, că teatrul începe de la piesa scrisă, or anume de la opera literară începe succesul oricărui spectacol teatral. De aceea, o parte majoră a expoziției o reprezintă piesele autorilor clasici și contemporani basarabeni. Altă parte a expoziției prezintă

publicului cointerestat imagini și fotografii cu secvențe din spectacolele jucate pe parcursul anilor pe scenele



din Republica Moldova.

Ne-am propus să aducem în vizorul publicului documente din colecțiile Bibliotecii Naționale mai puțin văzute și studiate. Avem în vitrine expuse edițiile antume, adică edițiile publicate în timpul vieții autorilor Constantin Negruzzi, Despot-Vodă, Vasile Alecsandri, Iacob Negruzzi, fiul lui Constantin Negruzzi. Deși mai puțin, dar s-au exprimat ca dramaturgi Octavian Goga, Liviu Rebreanu, Lucian Blaga.

Un fapt mai puțin cunoscut, dar și Mihai Eminescu a scris dramaturgie, deci nu puteam să nu menționăm în expoziția noastră piesele Decebal și Bogdan-Drăgoș, dar și Alexandru Lăpușneanu și scene din baletul Luceafărul.

Desigur, în orice

expoziție, dedicată artei teatrale, va fi prezentat I. L. Caragiale, Camil Petrescu și Eugen Ionescu.

Nu toți cunosc faptul că și Nicolae Iorga, faimos istoric, critic literar, academician, lector universitar, s-a confirmat ca dramaturg.

Este prezentat cu câteva ediții și autorul Victor Ion Popa, un om de teatru și literat polivalent, care a adus, prin opera sa dramatică, regizorală și pedagogică, o contribuție însemnată la evoluția teatrului românesc dintre cele două războaie mondiale.

Perioada sovietică în dramaturgie este reliefată de Andrei Lupan, Ana Lupan, Emilian Bicov, Elena Damian etc. Un spațiu aparte al expoziției noastre este ocupat de Alexe Rău, Dumitru Matcovschi, Vladimir Beșleagă, Ion Druță. Cu piese pentru copii sunt prezentați Iulian Filip, Alexandru Plă-

cintă, Lidia Hlib, Gheorge Racoviță ș. a.

Nu putem să nu menționăm epopeea teatrală a lui Ion Druță - „Harul Domnului”. O deosebită valoare bibliofilă îi dă acestei publicații autograful lui Ion Druță, oferit de maestru ca amintire la lansarea acestei cărți.

Am ținut să menționăm și câțiva autori contemporani de piese teatrale (sau epice, dar care au fost montate în scenă), precum Constantin Cheianu, Dumitru Crudu, Val Butnaru, Larisa Turea etc.

Iar că să fie expoziția noastră mai vie și mai colorată, am expus și albume cu fotografii din spectacole, reviste teatrale, publicate în diferite perioade ale istoriei teatrale, fotografii ale actorilor în anumite roluri, păstrate cu o deosebită atenție în colecțiile BNRM.

Expoziția este deschisă în perioada 26 martie - 30 mai 2021, pe care o puteți vizita pentru a savura din prin bijuteriile bibliofilice teatrale ale Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova.

**Aliona MUNTEAN,
Rodica BALEANU,
Biblioteca Națională a
Republicii Moldova**

Abonarea 2021

Continuă abonarea pentru anul 2021 la revista științifico-metodică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ” și la ziarul „FUNCȚIONARUL PUBLIC,” publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista „Administrarea Publică” apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Indice poștal: 76957

Ziarul „Funcționarul Public” apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 39 lei; 6 luni - 78 lei.

Indice poștal: 67919

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Sergiu VLADICA - șef Direcție

Ion AXENTI - specialist principal

Ana-Laura PAȘNIC - specialist principal

Marina PASTUH - inginer-programator

ADRESA NOASTRĂ:

MD 2070

mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 300.

Bun de tipar 14.04.2021

CONTACTE:

E-mail: aap.editura@yahoo.com

Tel: 0- 22- 28-40-78

